

از اوراق منفعت

تا گواهی کاهش آلایندگی

غلامرضا مصباحی مقدم، رییس کمیته تخصصی فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار، در نشست خبری کمیته تخصصی فقهی سازمان، با اشاره به گزارش یکساله عملکرد این کمیته گفت: گزارش عملکرد یکساله شورای فقهی بورس معمولا در ماه‌های ابتدایی هر سال آرایه می‌شد، اما مسائلی که اخیرا رخ داده موجب شد آرایه این گزارش با تأخیر انجام شود. هدف از آرایه این گزارش، اطلاع‌رسانی به مردم عزیز واستفاده‌کنندگان از اخبار و تحلیل‌های بازار سرمایه است. مصباحی مقدم در ادامه افزود: تاکنون از ابتدای شکل‌گیری این ششور، ۳۰۶ جلسه بر گزار شده و طی یکسال گذشته نیز حدود ۱۶ جلسه تشکیل شده است. این جلسات با حضور پنج فقیه، حداقل دو صاحب‌نظر در حوزه مسائل مالی، استادان حوزه اقتصاد، و بر پایه پیشنهادات و گزارش‌هایی که ابتدا در یک کمیته فرعی در قم مورد بررسی قرار می‌گیرد، بر گزار می‌شود. افراد شایسته و شاخصی در آن کمیته فرعی حضور دارند و پس از بررسی اولیه، موضوعات در کمیته تخصصی فقهی بورس مطرح می‌شوند. وی با تأکید بر شیوه‌بحث و تبادل نظر در جلسات شورا گفت: روش بررسی مسائل در این کمیته، گفت‌وگو مباحثه است. این شیوه در نهادهای دیگر رایج نیست. فضای فکری باز و تضارب آرا در شورا حاکم است و در نهایت، جمع‌بندی بر پایه فهم کارشناسی صورت می‌گیرد. به گفته مصباحی مقدم، تجربه‌ای مشابه این فرایند در کشور وجود ندارد و حتی شورای فقهی بانک مرکزی نیز این روش را الگو قرار داده است. مصباحی مقدم در ادامه به برخی از مهم‌ترین موضوعات مطرح شده در شورا پرداخت و گفت: نخستین موضوع، امکان باز خرید اوراق مراجعه قبل از سررسید بود. این پیشنهاد بررسی و مقرر شد عرضه‌کننده بتواند اوراق را پیش از سررسید بازخرید کند. به گفته وی دومین موضوع، اوراق منفعت شرکت پتروشیمی لاوان بود. شرکت مذکور پیشنهاد داده بود که برخی خدمات مورد نیاز خود مانند خدمات هتل، غذا، تویع و سرویس دهی به پرسنل را از طریق تامین مالی به وسیله اوراق منفعت تامین کند. این طرح با هدف احداث هتل و آرایه خدمات به پرسنل، از محل سود حاصل از اوراق انجام می‌شود. در این فرایند، سود دروای در فواصل زمانی مشخص به دارندگان اوراق پرداخت شده و در پایان دوره، سود قطعی محاسبه و تسویه می‌شود. بانئ (شرکت منتشرکننده) متعهد می‌شود در صورت کمر بودن سود نهایی نسبت به سود علی الحساب، مابه‌التفاوت را پرداخت کند. کمیته فقهی نیز پرداخت این تفاوت را مجاز دانسته است. وی گفت: موضوع سوم، واگذاری حقوق منافع، خدمات وامتیازات در قالب قرار دادها و ابزارهای مالی بود. پیش از این، اوراق سلف تصویب شده و شرکت‌های متعددی از آن استفاده کرده‌اند. بحث جدید این بود که هر گونه حقوق منافع و خدمات عقلائی نیز بتواند در قالب اوراق سلف منتشر شود. با استناد به مصوبات قبلی کمیته فقهی مبنی بر شمول عقد بیع بر سلف، اختیارات، حقوق وامتیازات، اکنون این توسعه کاربرد شامل گواهی اسقاط خودرو، حق بهر برداری از معادن، و تراکم خریداری شده از شهرداری ها به عنوان دارایی پایه اوراق سلف نیز می‌شود. این اوراق در بازار سرمایه و اتاق معاملات موازی بورس کالا مورد معامله قرار می‌گیرند و در قالب عقد بیع نقدی یا صلح (نقدی یا مدت‌دار) به تأیید کمیته فقهی رسیده‌اند. وی افزود: چهارمین موضوع، انتشار اوراق سلف ارزی با قابلیت تسویه با طلا بود. در این مدل، داران مشخصی مانند کاند مس به عنوان دارایی پایه اوراق قرار می‌گیرد و سرمایه‌گذاران در زمان سررسید، سه گزینه خواهند داشت:

۱- دریافت کالای فیزیکی (مثلا طلا)،

۲- دریافت وجه نقد به صورت ریالی یا ارزی،

۳- دریافت طلا معادل ارزش دارایی پایه.

به گفته وی، این اختیار برای خریدار به رسمیت شناخته شده و کمیته فقهی آن را تأیید کرده است. مصباحی مقدم گفت: پنجمین موضوع، اوراق سلف همراه با اختیار معامله با امکان قیمت اعمال مبتنی بر فرمول بود. طراحی این ابزار با هدف پوشش تورم و پیش‌بینی پذیر کردن قیمت صورت گرفته است. مصباحی مقدم افزود، این پیشنهاد به گونه‌ای تنظیم شده که قیمت اختیار در سررسید بر اساس فرمولی مرتبط با قیمت روز دارایی پایه مشخص می‌شود. برای مثال، قیمت اعمال اختیار فروش در قرار دادهای صدف کاند مس، برابر با قیمت روز کاند در زمان تسویه، به علاوه یا منهای سودی در حد تعریف شده است. این روش به جلوگیری از ابهام و جهالت در معامله کمک می‌کند. تصمیم‌کردن اختیار معامله (اعم از خرید یا فروش) در قالب شرط ضمن عقد با قیمت اعمال ضابطه‌مند، از نظر فقهی صحیح تشخیص داده شده است. به گفته وی ششمین موضوع، اختیار معامله مبتنی بر قرار داد آتی بود. این ابزار، ترکیبی از دو ابزار مدرن بازار مالی جهانی است. در این حالت، قرار داد آتی به عنوان ابزار تعهد به خرید یا فروش در آینده تنظیم و بران اختیار معامله نیز سوار می‌شود. نظر کمیته فقهی بر این بوده که در داده اختیار، در صورت اعمال حق فروشنده را متعهد به انعقاد قرار داد آتی می‌کند و این فرایند، با رعایت مصوبات قبلی، شرایط مانع تشخیص داده شد. وی گفت: موضوع هفتم، گواهی کاهش انتشار آلاینده‌گی بود. بر اساس این طرح، کارخانه‌هایی که

مقیاسه بازار سرمایه ایران با نمونه‌های بین‌المللی در صورتی که بدون درک دقیق از تفاوت‌های بنیادین در ساختار بازار، سطح بلوغ نهادی، تنوع ابزار های مالی و ماهیت شرکت‌های پذیرفته‌شده صورت گیرد، نه تنها به تحلیل دقیق تری از وضعیت موجود منجر نخواهد شد، بلکه می‌تواند منجر به برداشت‌های نادرست و تصمیم‌گیری‌های پرریسک شود. برای نمونه، پس از حملات ۱۱ سپتامبر، بورس نیویورک چهار روز کاری متوقف شد. مقایسه بازار سرمایه ایران با نمونه‌های بین‌المللی در صورتی که بدون درک دقیق از تفاوت‌های بنیادین در ساختار بازار، سطح بلوغ نهادی، تنوع ابزار های مالی و ماهیت شرکت‌های پذیرفته‌شده صورت گیرد، نه تنها به تحلیل دقیق تری از وضعیت موجود منجر نخواهد شد، بلکه می‌تواند منجر به برداشت‌های نادرست و تصمیم‌گیری‌های پرریسک شود.

در ادامه، به بررسی تجربه بورس هاپسی می‌پردازیم که درگیر جنگ با بحران‌های ژئوپلیتیکی شده‌اند؛ اینکه چه استراتژی‌هایی را در پیش گرفتند، چگونه از

«تعادل» روند بازار سهام را بررسی می‌کند

بورس سبز اما بی‌رونق

چند روزی می‌شود که شاخص‌های بازار سرمایه سبز شده‌اند و به نوعی فضای مثبتی را پشت سر گذاشته‌اند. اما این مثبت شدن به معنای تغییر مسیر شاخص‌ها و ورود نقدینگی به بازار نیست و تنها رنگ‌های شاخص تغییر کرده‌است. یکی از مهم‌ترین شاخصه‌های بررسی وضعیت بازار سهام، حجم و ارزش معاملات روزانه است؛ موضوعی که همچنان با رکود جدی مواجه است. درست است برخی نمادها و صنایع از استقبال نسبی بر خوردار شده‌اند، اما در مجموع بازار از رونق لازم برخوردار نیست و فعالان بازار سرمایه با احتیاط و تردید بیشتری نسبت به گذشته عمل می‌کنند. کارشناسان عقیده دارند مشکل اصلی بازار بورس در شرایط فعلی نه ضعف بنیادهای اقتصادی یا ارزندگی پایین سهام، بلکه بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران و خروج قابل توجه نقدینگی از بازار است. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد که حجم ورود پول حقیقی به بورس، طی هفته‌ها و ماه‌های اخیر در پایین‌ترین سطوح خود قرار داشته و بسیاری از سرمایه‌گذاران ترجیح داده‌اند سرمایه‌های خود را به بازارهای دیگر منتقل کنند یا با صبر و انتظار، ریسک سرمایه‌گذاری را به حداقل برسانند. در اصل صوری و خروج سرمایه از مهم‌ترین انتخاب‌های سهامداران بوده‌است. ریشه این بی‌اعتمادی را می‌توان در مجموعه‌ای از عوامل ساختاری، سیاستگذاری‌های نامشخص، ابهامات نسبت به آینده اقتصاد کشور، دخالت و دستکاری و تجربه‌های تلخ قبلی دانست. نبود سیاست‌های شفاف و بلندمدت در قبال بازار سرمایه، عدم حمایت فعال از سسوی نهادهای تصمیم‌گیرنده و تداوم نوسانات غیرمنتظره، عملا باعث شده سرمایه‌گذاران نگاه محتاطانه‌ای به معاملات بورس داشته باشند و تا حصول اطمینان از بهبود شرایط کلان اقتصادی، مسیر خروج پول و نقدینگی از بازار سهام ادامه پیدا کند. در چنین شرایطی، گرچه ارزش سهام بسیاری از شرکت‌های بورسی به واسطه رشد تورم، افزایش قیمت ارز و دارایی‌های پایه یا تحقق سودا اوری در چشم‌انداز بلندمدت افزایش یافته و اصطلاحا حلیساری از سهام‌ها از زنده آرزایی می‌شوند، اما این ارزندگی به تنهایی کافی نبوده تا مجدد نقدینگی به بازار سهام وارد شود. شرایط معاملات تغییر کند. سرمایه‌گذاران احساس از هر چیز، منتظر تغییر جدی در فضای کلی اقتصاد و برگشت اعتماد عمومی به بازار سرمایه هستند. به نظر می‌رسد تداوم وضعیت فعلی و عدم بازگشت نقدینگی و اعتماد به بازار سرمایه می‌تواند رشد شاخص‌ها حتی به صورت مصنوعی منفی شود و خروج سرمایه از بازار سهام نه تنها شرایط بورس، بلکه عملکرد شرکت‌ها را نیز تضعیف کند و به نوعی کلیت اقتصاد کشور دچار خلل و کسری شود.

ارزندگی کم سابقه سهام بورسی

محمد غفوری، کارشناس بازار سرمایه در خصوص شرایط بازار نوشت: «سبب بی‌برای یکی از فاکتورهای بنیادی مهم در ارزیابی بازار سرمایه است. سرمایه‌گذاران و کارشناس برای تصمیم‌گیری، اتخاذ استراتژی و داد و ستد سهام سودآور، از نسبت P/E و سایر پارامترهای بنیادی بازار استفاده می‌کنند. اکنون پارامترهای بنیادی بازار از جمله نسبت قیمت به سود (P/E) و سایر پارامترهای بنیادی مانند نسبت قیمت به فروش (P/S) و قیمت به ارزش دفتری (P/B) شرکت‌ها در سطح تاریخی خوبی قرار دارند و از منظر بنیادی بازار بسیار ارزنده است و سهام بورسی ارزندگی کم سابقه‌ای را تجربه می‌کنند.

اینکه مشکل فعلی بازار سرمایه نه عوامل بنیادی، بلکه سطح نقدینگی و ورود سرمایه به آن است، افت شاخص طی چند روز گذشته به دلیل چالش نقدینگی بود و هیجان ناشی از ریسک‌های سیستماتیک به تقویت سمت عرضه و کاهش تقاضا منجر شد و پارامترهای خوب بنیادین بازار نتوانستند محرک رشد شاخص باشند و شاخص به شکل نوسانی و منفی عمل کرد.

البته از ابتدای هفته شاهد رشد شاخص‌های بورسی بودیم و در صورت کاهش ریسک‌ها و ابهامات بازار و باتوجه به بی‌برای بسیار مناسب بازار سرمایه، می‌توان

به‌ورود نقدینگی جدید امیدوار بود. در صورتی که شاهد بهبود ورود نقدینگی به بازار باشیم شاخص با سرعت به سقف‌های گذشته نزدیک می‌شود.

فضای ذهنی سرمایه‌گذاری هر فرد متفاوت است و نمی‌توان نسخه واحدی برای همه پیچیده اما سه

سنار بورا برای تحلیل وضعیت بازار می‌توان برشمرد. از آنجا که بازار سرمایه از منظر بنیادین بسیار ارزنده است

پشت صحنه حمایت از بورس

زهرا عرب، کارشناس و تحلیلگر بازارهای مالی طی مقاله‌ای برای بازار در خصوص وضعیت بازار سرمایه و راهکارهای برون رفت از شرایط فعلی توضیح داد که در شرایط شدت گیری تنش‌های ژئوپلیتیکی و بحران‌های منطقه‌ای بازار سرمایه نیز بی‌تاثیر نمی‌ماند. ریزش شاخص‌ها، افزایش ترس در میان سرمایه‌گذاران و خروج نقدینگی از بازار از جمله پیامدهای رایجی است که در این دوران تجربه می‌شود در چنین شرایطی، حفظ ثبات بازار و جلوگیری از تشدید هیجانات به تصمیم‌گیری‌های سریع و قاطع نیاز دارد.

بر اساس دستورالعمل اجرایی تبصره ماده ۲۹ قانون بازار اوراق بهادار، سازمان بورس و اوراق بهادار این اختیار را دارد که در مواقع اضطراری معاملات را تا سه روز کاری متوقف کند. امکان تمدید توقف تنها با تصویب شورای عالی بورس وجود دارد، این ابزار قانونی نه فقط برای قرار از بحران، بلکه برای مدیریت هدفمند طراحی شده در شرایط بحرانی جهانی همچون پاندمی کرونا یا رویدادهای امنیتی مانند حملات ۱۱ سپتامبر، مشاهده شده که برخی بازارهای مالی با محدودیت، تعلیق یا حتی توقف موقت معاملات مواجه شده‌اند. بنابراین تعطیلی یا اختلال موقت در فعالیت بورس‌ها در مواجهه با بحران‌ها، پدیده‌ای غیر معمول یا بی‌سابقه نیست.

مقایسه بازار سرمایه ایران با نمونه‌های بین‌المللی در صورتی که بدون درک دقیق از تفاوت‌های بنیادین در ساختار بازار، سطح بلوغ نهادی، تنوع ابزار های مالی و ماهیت شرکت‌های پذیرفته‌شده صورت گیرد، نه تنها به تحلیل دقیق تری از وضعیت موجود منجر نخواهد شد، بلکه می‌تواند منجر به برداشت‌های نادرست و تصمیم‌گیری‌های پرریسک شود.

در ادامه، به بررسی تجربه بورس هاپسی می‌پردازیم که درگیر جنگ با بحران‌های ژئوپلیتیکی شده‌اند؛ اینکه چه استراتژی‌هایی را در پیش گرفتند، چگونه از

در سناریوی کاهش ریسک‌های سیستماتیک فرصت مناسبی برای سرمایه‌گذاری بورسی فراهم می‌شود. سناریوی دیگر به عملکرد شرکت‌ها و صورت‌های مالی باز می‌گردد. در صورت افزایش فروش و درآمد شرکت‌ها بازار سرمایه به‌ویژه سهام همچنان فرصت مناسبی برای سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود و در صورت کاهش فروش و درآمد شرکت‌های بورسی ممکن است سرمایه‌گذاران ترجیح دهند منابع خود را بیشتر در سمت دارایی یا صندوق‌های با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری کنند و سهم سهام در پورتفوی خود را کاهش دهند.

تمامی بازارهای مالی در دنیا در سناریوی وجود افزایش ریسک‌های سیستماتیک با چالش مواجه می‌شوند و بنابراین امر سرمایه‌گذاری بورسی سخت و پیچیده می‌شود و در این شرایط تصمیم‌گیری هوشمندانه سرمایه‌گذاری بیش از پیش اهمیت دارد. سرمایه‌گذاران باید باتوجه به دیدگاه و شرایط شخصی خود، سناریوی محتمل را انتخاب و استراتژی متناسب با آن را اجرا کنند.»

بورس در یک نگاه

در آخرین روز کاری هفته یعنی چهارشنبه شاخص کل بورس تهران ۲۴ هزار و ۱۶۷ واحد معادل ۰.۸۸ درصد رشد داشت و به عدد ۲ میلیون و ۷۵۸ هزار واحدی رسید. همچنین شاخص کل هم‌وزن نیز ۵ هزار و ۹۱۰ واحد معادل ۰.۷۱ درصد افزایش را

روبل به‌مرز ۱۴۰ روبل رسید؛ چپشی نزدیک به دو برابر در مدت زمانی کوتاه در چنین شرایطی، تعلیق بازار سهام، اقدامی اجتناب‌ناپذیر بود. اما واکنش سیاست‌گذاران روسیه، مجموعه‌ای از تصمیمات سخت‌گیرانه اما هدفمند بود، نخست نرخ بهره به صورت تهاجمی افزایش یافت تا مانع از گسترش تورم و حمایت‌از ارزش روبل شود، دولت نیز در کنار بانک مرکزی وارد عمل شد و از شرکت‌های بزرگ و راهبردی، حمایت مستقیم کرد، برای جذب سرمایه‌گذاران داخلی، مشوق‌هایی مانند معافیت‌های مالیاتی به کار گرفته شند، در حوزه تجارت خارجی نیز به جای استفاده از دلار، رو بکرد تهارت با شرکت‌های هم‌پیمان مانند چین و هند اتخاذ شد و صادرات انرژی با روبل یا ارزهای محلی انجام گرفت. در سوی دیگر، بورس اوکراین با فاصله پس از شروع جنگ به‌طور کامل بسته شد و تعطیلی بازار برای مدت طولانی ادامه یافت، اقتصاددان کشور حدود ۳۰ درصد کوچک‌تر و واحد پول ملی با کاهش شدید ارزش، مواجهه و بانک مرکزی اوکراین، ناچار به مداخله مستقیم شد. این کشور برای نجات اقتصاد خود، از صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و اتحادیه اروپا درخواست کمک کرد و بخشی از تامین مالی خود را با استفاده از فناوری‌های نوینی مانند رمزارزها و بلاک‌چین انجام داد، عملیات مالی دولت نیز تا حد زیادی دیجیتالی و در نهایت، برای ایجاد ثبات نسبی، نرخ ارز به‌طور مصنوعی فریز شد. برای ایران آنچه اهمیت دارد بازسازی اعتماد عمومی، شفاف‌سازی سیاست‌ها و تقویت سازوکارهای درونی بازار است، بازاری که با اعتماد و نقدینگی واقعی تقویت می‌شود، نیازی به دخالت‌های فرساینده بی‌پشتوانه ندارد. در تاریخ ۱۰ اکتبر ۲۰۲۳، هم‌زمان با آغاز حمله حماس به اراضی اشغالی، بازارهای مالی اسرائیل با یکی از شدیدترین تکانه‌های چند سال اخیر روبه‌رو شدند. بورس تل آویو، به عنوان شاخص‌ترین نهاد سرمایه‌گذاری این رژیم، در واکنشی تند بیش از ۶.۵ درصد افت کرد، صنایع وابسته به ثبات منطقه‌ای، از جمله هواپیمایی، گردشگری و بیمه و فناوری در خط مقدم این ریزش قرار داشتند. موضوعی که نشان می‌دهد ساختار فشار قرار بر برابر شوک‌های ژئوپلیتیک، آسیب‌پذیری قابل توجهی دارد. هم‌زمان واحد پول ملی شکل، نیز فشار بی‌سابقه‌ای را تجربه کرد و در برابر دلار آمریکا به پایین‌ترین سطح خود در سال‌های اخیر رسید. بانک مرکزی برای جلوگیری از گسترش بحران، دست به اقداماتی فوری زد؛ تزریق مستقیم ۳۰ میلیارد دلار از ذخایر ارزی و عرضه ۱۵

پنجشنبه ۲۶ تیر ۱۴۰۴ ۲۱ محرم ۱۴۴۷ سال دوازدهم شماره ۳۰۹۲ Thu, Jul 17, 2025
--

بازار سرمایه

تجربه کرد و به جایگاه ۸۳۸ هزار و ۶۶۶ واحدی رسید. در سسوی دیگر معاملات نیز شاخص کل فرابورس تاؤست افزایش ۱۳۷ واحدی را ثبت و به جایگاه ۲۵ هزار واحدی برسد.

بر اساس آمار ارزش کل معاملات بازار در روز اخیر برابر ۱۹۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان که ۵ هزار و ۹۲۱ میلیارد تومان یعنی ۳۱ درصد از ارزش معاملات متعلق به اوراق است. معاملات خرد بود. طی روز چهارشنبه از میان ۶۰۸۰۸۰۸ نام‌دار بازار سرمایه ۳۹۵۰۹۵ ناماد ثبت منفی بودند. همچنین ۱۱۶ نام‌دار معادل ۱۸ درصد از کل نامدها در صف خرید و ۸۵ نام‌دار و ۱۲ درصد از کل نامدها در صف فروش قرار داشتند. بر اساس آمار خالص پول حقیقی که در ابتدای فعالیت بازار خروجی بود، در او‌اخر فعالیت بازار اندکی مثبت شد و ۵۷ میلیارد تومان نقدینگی حقیقی وارد بازار شد. ۲۴۸ میلیارد تومان پول حقیقی نیز وارد صندوق‌های با درآمد ثابت شد. در روز معاملاتی که گذشت صنایع حفاری، خودروفرشی به استثنای وسایل نقلیه موتوری، فعالیت‌های مرتبط با اوراق بهادار، حمل و نقل بار زمینی، سخت‌افزار و تجهیزات، تولید کود و ترکیبات نیتروژن، سیمان آهک‌و گچ، بنادر و کشتیرانی، بانک‌ها و موسسات اعتباری، سرمایه‌گذاری، خدمات رفاهی متنوع، سایر محصولات غذایی، سایر محصولات کانی غیر فلزی، محصولات کشاورزی، فرآورده‌های نفتی، بیمه، ماشین آلات الکتریکی، تجهیزات صنعتی و شیرینی جات بیشترین بازه مثبت را تجربه کردند.

میلیارد دلار دیگر در قالب سوآپ‌های ارزی. این سطح از مداخله نشان‌دهنده آن بود که پشت‌ظاهر با ثبات بازارهای مالی اسرائیل، شکنندگی‌های پنهان دارد که در شرایط خاص به سرعت نمایان می‌شود. بسیاری از نهادهای حقوقی بزرگ، ماهیت سرمایه‌گذاری‌شان بلندمدت است. آنها یک شرکت را خریداری می‌کنند تا از سود عملیاتی‌اش بهره‌مند شوند، نه اینکه به رار با نوسان قیمت سهام، وارد معامله شوند، سهمی که کس‌ل‌هایش با قیمت ۱۰۰ تومان خریداری شده و طی زمان با دریافت سود نقدی، عملاً برای سرمایه‌گذار بهای تمام شده‌اش به صفر نزدیک شده، دیگر الزام‌انیزی می‌افتد که شرایط نرمال باشد و زمان برای انجام مازاد و تحلیل منطقی، به سرمایه‌گذاری مجدد علاقه‌مند شوند، در غیر این صورت هر گونه حمایت دستوری یا بر پایه انگیزه‌های بیرونی، نتایجی بر هرنه خواهد داشت. برای حمایت از بازار، چه تامین منابع از محل‌های داخلی و افزایش نرخ بهره و چه استفاده از منابع بانک مرکزی و افزایش سطح مصرفی، قیمت‌ها منجر شود، در حالی که بار اصلی این تصمیم‌ها بر دوش مصرف‌کننده نهادهای قرار می‌گیرد؟ بی‌تردید، حمایت از بازار سرمایه اقدامی مهم و ضروری در راستای حفظ ثبات اقتصادی است، اما طراحی این حمایت‌ها باید به گونه‌ای باشد که در بلندمدت موجب اختلال در تعادل بازارهای اقتصادی یا انتقال امتواژن فشارها به سایر اقشار جامعه نشود.

بازار سهام

نحوه ثبت و به‌روزرسانی

اطلاعات هویتی مشتریان حقیقی

عبدالرضا ساسیدی، رییس اداره بازرسی کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار، مصوبه هیات‌مدیره سازمان در خصوص نحوه ثبت و به‌روزرسانی اطلاعات هویتی و شماره تماس مشتریان حقیقی در زیرساخت سامانه BackOffice شرکت‌های کارگزاری را ابلاغ کرد. در ابلاغیه رییس اداره بازرسی کارگزاران بورس آمده است؛ بر اساس نامه شماره ۱۷۲۵۸۳/ ۱۲۲/ ۱۲۲ تاریخ ۳ فروردین ۱۴۰۴ کمیته پایش ریسک کارکنان متضمن نامه شماره ۱۲۱/ ۲۸۷۵۶۵ تاریخ ۱۱ دی ۱۴۰۳ اداره بازرسی کارگزاران و همچنین مفاد صورجلسه اول بهمن ۱۴۰۳ (موضوع نامه شماره ۱۶۹۴۹/ ۱۲۲ تاریخ ۲۱ بهمن ۱۴۰۳) درباره مخاطرات مربوط به تغییرات اطلاعات مشتریان در زیرساخت سامانه BackOffice شرکت‌های کارگزاری مقرر شد، اطلاعات هویتی و شماره تماس مشتریان در زیرساخت BackOffice شرکت‌های کارگزاری با مانبدی تعیین شده به شرح بندهای زیر صرفاً از اطلاعات مندرج در سامانه سجام به صورت برخط و بدون واسطه، دریافت و به‌روزرسانی شود و امکان هر گونه ویرایش یاد‌دخل و تصرف در اطلاعات مشتریان در زیرساخت BackOffice از شرکت‌های کارگزاری سلب شود. در بخش دیگری از ابلاغیه تأکید شده است، تخلف از مفاد این مقرر، حسب مورد مشمول تنبیهات انضباطی مقرر در دستورالعمل احکام عمومی تنبیهات انضباطی بازار سرمایه مصوب ۱۷ اسفند ۱۴۰۳، هیات‌مدیره سازمان است. سسیدی در خصوص نحوه زمان‌بندی اجرای مصوبه مذکور توضیح داد: اطلاعات هویتی و تلفن همراه مشتریان جدید شرکت‌های کارگزاری در زیرساخت BackOffice شرکت‌های کارگزاری صرفاً از اطلاعات مندرج در سامانه سجام به صورت برخط و بدون واسطه دریافت و به‌روزرسانی می‌شود و امکان هر گونه ویرایش یاد‌دخل و تصرف در اطلاعات مشتریان در زیرساخت BackOffice از شرکت‌های کارگزاری سلب شد. او در خصوص نحوه به‌روزرسانی اطلاعات هویتی و شماره تلفن همراه مربوط به مشتریان حقیقی فعال‌کنش شرکت‌های کارگزاری که سجامی هستند، تأکید کرده است؛ شرکت‌های کارگزاری موظفند حاکمتر ظرف ۳ ماه نسبت به‌روزرسانی اطلاعات مذکور در زیرساخت BackOffice خود بر اساس اطلاعات ثبت شده در سامانه سجام اقدام کنند. او در پایان اضافه کرد است: پس از گذشت ۳ ماه از زمان ابلاغ مصوبه، آرایه خدمات توسط شرکت‌های کارگزاری (به استثنای فروش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران برای مشتریان به‌دکار و بستن موقعیت‌های بازار مشتریان در معاملات اوراق بها مشتقه در بورس‌ها) به مشتریان حقیقی، منوط به به‌روزرسانی اطلاعات هویتی و تلفن همراه آنها در بر اساس اطلاعات مندرج در سامانه سجام در زیرساخت شرکت‌های کارگزاری است.

۳۰۷ همت

تجهیز و تامین منابع مالی

توسعه و مطالعات اسلامی سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد؛ در فصل بهار امسال، بازار سرمایه حدود ۱۹۱ همت از روش سرمایه‌های و حدود ۱۱۶ همت از روش بدهی شرکت‌های اقتصادی را تجهیز و تامین مالی کرده است. در نتیجه طی این دوره زمانی، ارزش تجهیز و تامین منابع مالی بخش‌های اقتصادی کشور از طریق بازار سرمایه به حدود ۳۰۷ همت رسیده که سهم بخش دولتی از آن حدود ۹۹ همت بوده است (حدود ۳۲ درصد). انواع مختلفی از روش‌های سرمایه‌ای نظیر عرضه اولیه سهام، تأسیس شرکت سهامی عام و افزایش سرمایه وجود دارد که در بهار امسال از مجموع ۱۹۱ همت تامین مالی رخ داده از روش سرمایه‌های حدود ۱۶۱ همت آن افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید آرزایی بوده است. مطابق آمارهای مدیریت پژوهش سازمان بورس، عملکرد تامین مالی از طریق بازار سرمایه در بهار امسال نشان می‌دهد؛ تامین مالی در این دوره حدود ۳۷ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل رشد داشته و در ۳ ماه نخست امسال حدود ۱۷ درصد از عملکرد سال قبل محقق شده است.

نخستین شرکت پروژه نیروگاه خورشیدی در فرابورس

مهدی علم‌الهدی، معاون توسعه بازار فرابورس، از موافقت هیات پذیرش فرابورس با طرح نخستین شرکت پروژه نیروگاه خورشیدی خبر داد. سیدمهدی علم‌الهدی با اشاره به اینکه این پروژه شامل دو فاز است، گفت: فاز دوم نیز دارای ظرفیت ۲۵ مگاوات است که بخشی از آن از طریق پذیره‌نویسی عمومی تامین مالی خواهد شد، او، کل سرمایه مورد نیاز برای این پروژه را یک هزار و ۳۴۶ میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: طبق پیش‌بینی‌ها، زمان‌بندی تکمیل پروژه یادشده ۹ ماه در نظر گرفته شده است. علم‌الهدی بیان کرد: نیروگاه خورشیدی زامغان که در جنوب غربی شهر دامغان استان سمنان واقع شده، مجهز به ردیاب خورشیدی بوده و تعداد پنل‌های خورشیدی آن بیش از ۷۲ هزار پنل ۲۵ مگاواتی است. او در پایان با اشاره به مزایای نیروگاه‌های خورشیدی تأکید کرد: تولید برق بدون انتشار گازهای گلخانه‌ای، کاهش مواد آلاینده و صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌های فسیلی و آب از مزایای نیروگاه‌های خورشیدی نسبت به نیروگاه برق سنتی به شمار می‌آید.